

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.)

VASUTI SZAK ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS:

BANOVITS LÁSZLÓ, segéd-titkár.

Előfizetési ára:

Egész évre ——— 8 korona
Fél évre ——— 4 korona
Negyed évre ——— 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ——— 14.— kor.
Fél évre ——— 7.— kor.
Negyed évre ——— 3.50 kor.

A balesetbiztosítás (18-től 60 éves korig) a „Nemzeti balesetbiztosító részvénytárs.”nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Létszám-csökkentés.

Miskolcz, 1904. augusztus 20.

(§§) A létszám-csökkentés, mely máris kezdetét vette, egyik kiindulási pontja a magyar kir. államvasutak szervezetében tervbe vett rendszerváltoztatásnak. Elmentek a fiatal nemzedék hasznavehetetlen tagjai, a kiből hasznos alkalmazottak ugy sem válhattak volna; nyugdíjba vonulnak a 60 éves és teljes nyugdíjigénnyel bíró hivatalnokok és eltávolítottak a nyugdíj élvezetében álló díjnokok.

A létszámcsoökkentés nagy munkája tehát ezzel megkezdődött, mert az ekként megüresedett helyek betöltetlenül maradnak s így a személyzet apasztása iránt az első lépés ezzel megtörtént.

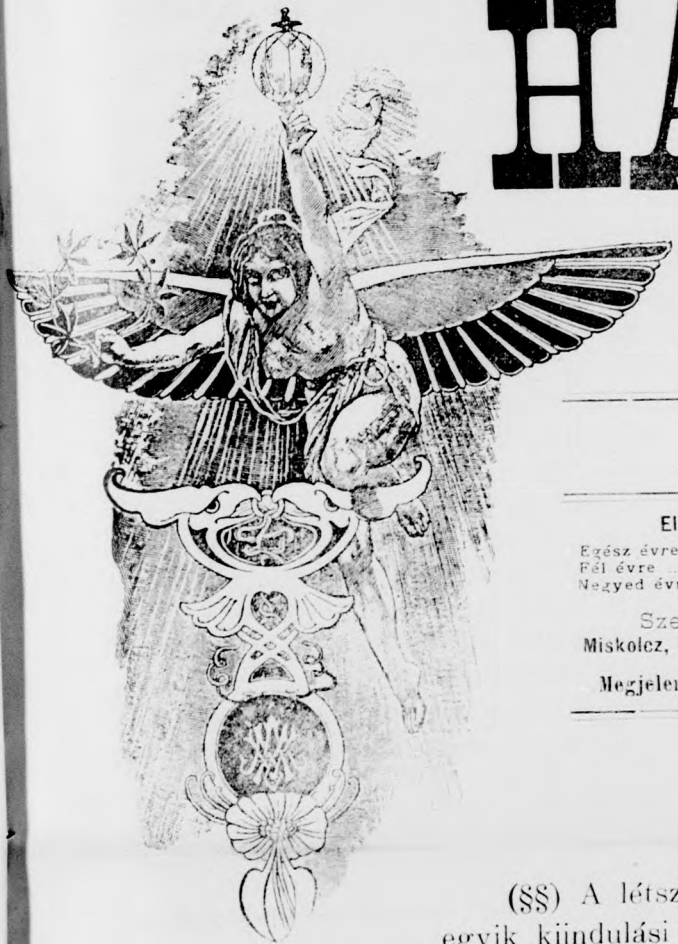
Kérdés, hogy helyeselhető-e a felsőbbség ezen politikája s érhető-e el valami cél a tervbe vett és már meg is kezdett személyzet-csoökkentéssel?

Erre a kérdésre — ismervé a magyar királyi államvasutaknál fenálló rendszert — feltétlenül igennel kell felelnünk.

A személyzet-csoökkentés keresztülvitele a magyar államvasutaknál már régen kívánatos lett volna. A munkaerők teljes kihasználásának elvét tartva szem előtt, valóban rendszertelen gazdálkodásnak kell minősitenünk az eddig fenállott rendszert, a mely mellett csaknem önmagukkal is tehetetlen, rokkant emberek foglalhatták el a hivatali helyiségek jó részét és senki sem gondolt arra, hogy az erők felfrissítésének ideje már elérkezett volna.

Az erélyes kéz azonban végre megkezdte a munkát. Rokonszenv nem nyilatkozik meg mellette, hiszen ez érthető, de hát a rendszerváltozás okozói ritkán részesültek még elismerésben.

A személyzet folytonos szaporodásának elejét vevő, ezen létszámcsoökken-

tést magunk részéről azért tartjuk szerencsés gondolatnak, mert egyrészt mód nyújtatik általa a fiatal nemzedék használható tagjainak a gyorsabb előmenetelre, másrészt pedig a személyzet apaszta automatikusan maga után vonja a munkaerők jobb és eredményesebb kihasználását, a mi viszont impulzust fog adni első sorban az önálló vezetői állást betöltő alkalmazottaknak, másodsorban pedig maguknak a beosztottaknak is az iránt, hogy az ügymenet javításának és egyszerűsítésének kérdésével foglalkozzanak s ezzel olyan eszmék és tervek létrejöttére szolgáltat módot és alkalmat, a melyek fontos kihatással lehetnek az egész kezelési rendszer gyökeres megváltoztatására.

Ez a szempont pedig — az elérhető megtakarítások folytán — azért fontos, mert általa remélhetjük sorsunkban a fizetésrendezéssel megkezdett előnyös változások teljes keresztülvitelét.

Árúdijszabásunk és szám- tételünk egyszerűsítése.

Irta: Zajácz István.

(Folytatás.)

A díjszabás egyszerűsítése azonban csak részbeni feltétele a szállítási díj pontos megállapításának, mert az egyszerűsítés úján szorosán véve csak azon czél éretik el, hogy a szállítandó gyors- és teher-darabáru osztálya. — utóbbi a szállításra kerülő áruk mennyiségéhez képest — könnyen megállapítható. De a tévedés nemcsak az árúosztályozásnál, hanem a szállítási díj kiszámításánál, illetve a szorzási műveletnél is előfordulhat. Az ily hiba részben elhamarkodottságból, részben sokoldalú elfoglaltság által okozott tévedésből származhat. Ugyanis a szállítási díjak kiszámításával foglalkozó egyén, a legtöbb állomáson, oly sok mellekteendő végez, ilyen a távirida és forgalmi szolgálat, számadás vezetés, raktárkezelés — hogy valóban nem csuda, ha kötelességének egyrésztét, még pedig azt, mely nem jár nagy felelősséggel, elhamarkodva, illetve az ide-oda kapkodás közben tévesen végzi.

A raktárkezelési szolgálat, de különösen a forgalmi- és távirida szolgálat, a közben eső állomások alkalmazottjaira oly terheket rónak és a

TÁRCZA.

Vénus a földön.

Irta: Krasznai Irén.

Vénus Istenasszony, úgy látszik, már beleunt a sok hódolatba, a melylyel őt odafent elhalmozták, mert unottan dőlt végig rózsaleveles nyugágyán.

Virágos, pázsitövezte kertben volt e hely, a a bájos istenasszonynak kedvenc tartózkodási helye. A levegő tele volt balzsamos illattal, madarak röpködtek egyik ágról a másikra, mindenüvé csókot adva s ez édes csók nyomán üde rózsza fakadt.

— Mit tegyek? — fakadt ki végre.

— A madarak, itt minden körülöttem, fű, fa, virág, — életet, szerelmet lehel — és én unatkozom Ámor istenkének sokkal jobb dolga van, mint nekem. Ő, ha kedve tartja, lemegy egy kissé a földre, az emberek közé. Élete csupa változatosság, míg az enyém — ah — oly örömtelen.

Kezébe veszi az egyik ujságot, melyet egy pajkos napsugáron menesztett az égbe — a földön épen most mulató Ámorka.

Ne mosolyogjanak kerem, nemcsak a mi hölgyeink, hanem odafent az istenasszonyok is olvannak ujságot.

Mondom, tehát a mint olvas, szeme megakadt a következő apróhirdetésen:

„Fiatall poéta ember, a természet szépségeitől körülvelt kicsiny kunyhóban akar meghúzódni a tavasz idejére, a hol a nagy városban kifáradt Pegazusának újból szárnyat szeretne adni Ehhez a vállalkozáshoz keres egy bájos kis leányt, a ki neki az uton Muzsája, kunyhója oltáran pedig istennője lehetne.“

Vénus szive, ez az örökkön fiatal bakfisz sziv nagyot dobbant. Hiszen mondják csak, én bájos nőolvasóim: ki nem vágyott volna már arra, hogy Petrarkának Laurája, Kiszfaludynak százszor és ezerszer megénekelt Rózája legyen? Hogy ő legyen az a tüzes, az az izzó szemű, rózsás ajku tündér, a kít a költő tollával beleír a halhatatlan-ágba.

És Önök, kedves férfiolvasóim, ha szivükbe tanyát ütött egy búbajos édes leány neve, nem érettek-e, hogy verset kell írniok, Hozzá — Róla — és Neki?

Hát Vénus is erre az új szerepre vágyott.

forgalmi szolgálatból folyó felelősség oly pontosságot és szorgalmat kíván, hogy élénkebb forgalmu vonalakon az alkalmazottak összes testi és szellemi tehetségének megfeszített működése kívántatik meg. E szolgálat biztos és akadálytalan lebonyolítása végett a szolgálattevőknek, ki egyuttal árupénztár kezelő is, ébren, józanul, sokszor a kedvezőtlen időjárás, szűk helvi és a vonatok forgalma által okozott nehéz viszonyokkal küzdve, teljes odaadással, előrelátással és körültekintéssel kell szolgálatának megfelelni, mivel az esetleges helytelen intézkedés vagy tévedés következménye e szolgálatnál nemcsak jövőjét, hanem egész multját és egyéni szabadságát is veszélyezteti. Ily körülmények között természetes, hogy az árupénztár kezelő első sorban a forgalmi szolgálat akadálytalan lebonyolítására törekszik és az árupénztári teendőket nem végezheti a kellő figyelemmel már csak azért se n, mert a pénztári teendőtől, az érkező és induló vonatok előtt, jóval korábbi időben teendő intézkedések, időszakonként elvonják, de másrészt a számadás vezetésével és egyéb írásbeli teendőkkel annyira túl van terhelve, hogy a számítás, illetve utánszámítással járó teendőkön igyekszik mielőbb tulesni, hogy számadásvezetéssel járó munkáját az adott időre elvégezhesse.

Istennő akart lenni, de nem az égen, hanem egy husból és vérből való férfilelek tüzes phantasiájában, egyetlen nagy érzéstől lüktető férfiszív költői megnyilatkozásában.

És Vénus tükre elé állott. Magára vett egy lebegő felhőfoszlányt, azt ráterítette alabastrom keblére. Homlokára diadémul milliard csillagsorozatot tűzött.

Arczát a pirkadó hajnal rózsaszín fényében fűrésztötte meg, szemeinek parázsát pedig kölcsön kérte az épen közelében levő naptól. Ruhát, azt mégis csak a földön csináltatott, az igaz, hogy nem Monashterlynél, hanem egy másik nevesebb művésznél, a természetnél. — rózsza és liliom, jáczint és tulipán, ibolya és viola alkoták a kosztümöt. És amikor így elkészült, odaállt az Ur elé és egy időre a mennyből való elb. csatását kérte.

— Miért? — kérde az Ur.

— Vágyom egy kisé a földre, az emberek közé. Meg akarom ismerni őket, gondolkozásokat, érzésüket.

— Menj, — felelé az Ur — áldásom legyen veled.

Kora hajnalhasadáskor indult utnak. Ébredő

Ez elhamarkodott, gyors munka gyümölcszeként természetesen beáll a tévedés, különösen akkor, midőn a pénztárkezelő az előző napot és éjszakát forgalmi szolgálatban töltötte el és amidőn olyképen 20—30 óra óta áll szolgálatban, sokszor testileg és szellemileg teljesen kimerülve

Ez állapoton egy vágánynyal bíró, élénkebb vonatforgalmu vonalakon segítve van már részben, még pedig olyképen, hogy az összes árupénztárakat külön, forgalmi szolgálatot nem teljesítő egyén, de nagyobbreszt az állomási főnök végzi, ki azonban állomásfőnöki teendője mellett az árupénztár kezelésével járó összes teendőket egymaga elvégezni nem képes, így kénytelen a forgalmi szolgálat tevőt kiegészítőül felhasználni, minek folytán a pénztárkezelési teendők ellátása tekintetében még rosszabb az ily állapot a megelőzőnél, mert a felelősség a végzett munkáért a kiegészítőt nem terheli, így az elvált munkát kegyképen és többnyire olyként végzi, hogy pontosság tekintetében igen sok kívánni valót hagy hátra, mert — a mint fentebb kifejtettem — első sorban a forgalmi szolgálat biztos és akadálytalan lebonyolítására törekszik.

A jelenlegi munka mellett ezen nehézményen csak a személyzet szaporítása útján lehetne alaposan segíteni, de ez oly pénzbeli terheket róna

madársereg üdvözölte mindenütt és tele volt a levegő a szerelemittas éjszakából kiröppenő földi sóhajokkal.

És Vénus csak szivta-szivta magába ezt a mámorító levegőt, hátha van abból atomnyi az ő poétájától is.

Gyorsan átsuhant a légen és nemsokára a földre ért. Szorosabban magára vette köpenyét és majdnem észrevételenül lépett be a poéta hajlékába.

Költő otthona! Dobbanjatok meg leány szívek, csillogó szemetekkel kíséretetek mindent a szobában. Ő még alszik s így ideje volt Vénusnak szemügyre venni mindent a lakásban. Édes, bágyadt félhomály, sejtelmes, méla csend, melyet egy pihegő férfikebel halk sóhaja tör csak meg.

A becsukott szempillák fölött nemes, férfias homlok, melyet a leomló sötét haj majdnem egészen elborit. Erős csókot szomjazó ajkak s a nyak egy kis részének fehérsége villogott ki a takaró alól.

A szoba minden zuga azt beszéli, hogy a nők kedvencét rejti. Mindenütt ihlett női kezek munkáját látod. A mennyezeten ágy csipkefüggönyei, a divánt ékítő és kényelmükkel hívogató

a vasuti intézetre, hogy annak keresztül vitele alig volna lehetséges. Ezért más mód hiányában arra kell törekedni, hogy a jelenlegi számadással járó művelet és egyéb — a feleket illető — írásbeli munka csökkentessék, illetve a feleket illető ezekre hátríttassék. A vasuti intézetnek nem lehet feladata, hogy oly írásbeli munkát végezzen, mely tulajdonképen a feladónak a küldeményre vonatkozó rendelkezéséből áll. Ilyenek, véleményem szerint, a díjmentesítési számla és az utánvételi okmányok kitöltése, melyek a jelenlegi szigorúan elszámolandó alak helyett elárusítandó nyomtatványként volnának kezelendők és alkalmazás esetén a feladó által kitöltendők olyképen, hogy azokra csak az elszámolási adatokat vezetné rá az állomás feladási pénztára. Ez okmányoknak elég volna egy lapból állni; mely épen úgy, mint a fuvarlevél, tintával kitöltve, a fuvarlevélhez hozzá fűzve, az áru átadásával együtt volna beadandó. A díjmentesítési számla szelvénynyel volna készítenendő, mely az elszámolási adatokkal kiegészítve és a feladási bélyegzővel ellátva, a pénztárkezelő által aláírva, a félnek a letétösszeg ideiglenes elismervényeként volna kiadandó. Egyébként ez okmány kezelése és elszámolása úgy történne, mint ez idő szerint.

(Folyt. köv.)

párnacsák, a falon szerelmet zengő trubadurt ábrázoló gobelin képek mind-mind rózsás kezét foglalkoztattak.

Vénus elbűvölten nézte a nagy városban kifáradt költőt, odaült melléje, kezével elsimította homlokáról a ráncokat, izzó arcát az ő arcához érintette és a poeta az édes érintésre fölébredt.

Fölküldt ágyában s gyönyörű szemeivel bámulva nézett Venusra.

— Ah, tehát igaz, itt vagy mellettem. Álomban már láttalak s édes, tüzes ajkaidtól megittasulva, én újra tudtam irni boldogságról, szerelemről. — Reggeli köpenyét gyorsan magára kapta, íróasztalához ült megénekelni a dicső, édes, boldog szerelmet.

Am, mire a vers elkészült, Vénus eltűnt. De én azt hiszem, ha vissza is ment az égbe, azért gyakran lejön hozzánk a földre. Sőt én mintha most is magam előtt látnám csodás, lebegő alakját, édes, bájos arcozokáját.

Talán bennünket is lelkesíteni akar érzésre, szerelemre! ki tudja? Vigyázzunk tehát hölgyeim és uraim!

A kisiklásokról és azok okairól. *)

— Írta: B. L. —

(Folytatás.)

A kisiklás oka lehet továbbá a *viszonylagosan tul éles kanyar*, vagyis azon eset, a midőn valamely pályarész íveinek sugara, a rajta futó kocsik tengely távolságához viszonyítva igen kicsiny.

Ily esetekben a nagy tengely távolságu kocsik a reájuk nézve éles ívben elhelyezkedni nem tudnak, abban megfeszülnek s vagy szétnyomják a vágányt s abba beleesnek, vagy pedig a kanyar külső oldalán futó kerekek a sín koronán átlépve kisiklanak.

Okozhatják a kisiklást a pályán levő erősebb süppedések (köznyelven szutnik) is itt a kisiklás közvetlen oka a járműveknek avagy süppedék által való hirtelen és nagymérvű megingatása.

Sintörés is okozhat kisiklást, amennyiben általa a vágány deformálódhatik, szabványos méreteitől eltérést szenved s különösen, ha épen süppedék felett van, a törési helyen a két sín vég nem egy síkban fekszik.

Természetszerűleg kisiklásra vezet a töltés elcsuszása, alámosása, süllyedése, miután a vágányzat teljes eltorzítását hozzák létre.

Ezen kategoriának második csoportjába azon kisiklási esetek tartoznak, melyeket a járművek hiányai vagy más egyéb körülmények idéznek elő.

Ilyenek azok a kisiklások, amelyeket a tengelytörések okoznak.

A tengelytörések a legtöbb esetben a keréktárcsa belső oldalán egészen a keréktárcsa mellett szoktak történni, ezen törés folytán azután először a magában maradt keréktárcsa lép le a sínkoronáról a vágány belső oldala felé, azután a tört tengelyvég billen el s hol a kocsik alját ütögeti, hol a vágány közepét tőrja, természetesen elterelvén a másik kereket is forgási síkjából, mig nem ez a kerék is kisikamlik.

A tengelytörésekből igen nagy veszedelmek származhatnak, azonban a tengelytörés után nyomban a jármű oly nagy mértékben kezd billegni és ingadozni, hogy ezt rend szerint azonnal észreveszik s mielőtt még nagyobb baj történhetnék, a vonatot megállítják.

Kisiklásra vezet okvetlenül a keréklázulás is.

*) *Helyesbítés!* Lapunk legutóbbi számában sajnálatos hiba történt. Ugyanis a tárcsa rovat végére hibás tördelés folytán ezen cikkeknek egy része jutott. „Az elbillenés a váltó megnyitásával hozza magával — — stb. szavakkal kezdődő bekezdés a múlt számban ezen cikkek elején lett volna hozandó. Olvasóinktól szíves elnézést kérünk, Szerk.

Keréklazulás alatt a keréknek a tengelyen való elcsuszását értjük, a mely a vágány közepe felé történik.

A keréklazulás által a keréktávolság a szabványos nyomtávnál kisebb lesz, s így a keréknek az egyik oldalon feltétlenül a vágányba kell esnie.

A keréklazulás a legritkább esetben szokott előfordulni; a kerék elcsúszása a tengely gondos vizsgálata mellett észrevehető, azonkívül bebizonyítható ez az illető kerékpárnak a műhelyben a vizsajtóra helyezésével, a midőn is a meglazult kerék a vizsajtó nyomásának hatása alatt szömmelláthatólag tovább csúszik a tengelyen.

Kisiklást okoznak a rúgó vagy rúgótartó törések is. Itt a kisiklás tulajdonképeni előidéző oka a járműveknek a rúgó vagy rúgótartó törés folytán előállott egyenlőtlen terhelésében rejlik, a mi azután, különösen kanyarban, a járművet a vágányról lebillenti.

Ugyanis a mint egyik oldalon a rúgó vagy rugótartó eltörtött, a jármű ezen oldalon sülyed, míg a másik oldalon megemelődik s a járműnek ennek folytán további haladásában billegő járása lesz, mi csakhamar létrehozza a kisiklást.

A kisiklás okául említhetjük fel azon eseteket is, a midőn a járművek hirtelen fékezés vagy egy akadályba történt beleütődés folytán összetorlódva, megemelődve vesznek el maguk alól a sínszalát.

Megtörténik az, hogy egy kézi fékkel kezelt vonat gyorsan halad be valamely állomásba s ott az adott megállító jelzések folytán, vagy hogy annak eleje ne szaladjon ki az állomásból, a mozdonyvezető hirtelen fékre fűtyöl, a szerkocsi féket azonban behuzatja, sőt ellengőzt is ad s a vonat fékezői, különösen azok, kik annak végén vannak, nem teljesítik nyomban kötelességüket.

Ilyenkor a vonat eleje a hirtelen történt befékezés vagy ellengőz hatása alatt csökkenteni sebességét, még a hátul levő s futásokban fékezéssel nem korlátolt járművek még teljes eleven erejükkel törekszenek előre, míg nem ezen eleven előre működő erő elérve az elől már meglasztított járműveket, abban akadályra talál, minek következtében azután a járművek összetorlódznak s megemelődnek, s mire az erők kiegyenlítődése után az ütközők rugalmasságánál fogva a vonat ismét szétnyulik s a megemelődött járművek leereszkednek, egyiknek-másiknak kereke nem jut vissza a sínre, hanem a mellé esik.

Igy van azután az, hogy egy vonat behaladásánál annak megállása után egy kocsi a vonatban ki van sikamolva, holott az előtte és utána levő kocsik a sínszalakon állanak s a kocsinak és vágánynak semmi baja nincsen.

Ugyaníly módon torlódnak össze a kocsik

s történik meg a kisiklás, ha egy mozgásban lévő kocsisor akadályokba ütközik, például ha egy gördített kocsisor egy befékezett kocsisorba vagy egy oly ütköző bakba ütődik, mely a nyomást kibírja, ha két kocsisor vagy két vonat ütközik össze.

Az elmondottakban vázolni igyekeztünk az előforduló kisiklási eseteket, megismertetvén egyúttal azok okait is; minden előforduló eshetőségre nem terjeszkedhetünk ki.

Ezen ismertetéssel az volt a célunk, hogy azok, akik a külszolgálatnak helyi vezetésével megvannak bízva, az előforduló esetekben könnyebben tájékozhatják magukat, valamint az is, hogy az érdeklődőknek tájékozással, utmutatással szolgáljunk.

(Vége.)

A vasuti szakoktatás.

Irta: Angyal József.

Miskolcz, 1904. augusztus 19.

Az egyöntetű eljárás tagadhatatlanul az egyik legfontosabb és legjellemzőbb sajátja a magyar vasutak forgalmi szolgálatának.

A különböző szolgálati főnökségek alá csoportosított alkalmazottak ezreinek harmonikus és eredményre vezető szolgálatát másképpen el sem lehet képzelni, mint úgy, hogy azok szigoruan körülírt s a legrészletesebben megállapított szabályokkal rendelkeznek teendőik teljesítését s szolgálatuk lebonyolítását illetőleg.

Azon veszedelmes s igen sok esetben válságos helyzet pedig, amely a magyar vasutak végrehajtó külszolgálatának jellegét képezi, egyenesen megköveteli azt, hogy az alkalmazottak részére szolgálati teendőik bázisaként szereplő utasítások felremagyarázhatatlanul s csakis egyféleképp értelmezhetőleg legyenek megszerkesztve.

Ugyanis amint fentebb is említettem, a magyar vasutak végrehajtó külszolgálatánál alkalmazottak ezrei különböző szolgálati főnökségek alá csoportosítottak. Ezen alkalmazottak igen tekintélyes, sőt talán legnagyobb része intellektuális tekintetben a kiadott rendeletek, utasítások, szabályrendeletek stb. át- és megértése céljából az oktattatás kötelezettségének van alávetve.

A szolgálati főnökségek pedig az alájuk rendelt alkalmazottak helyes kiképzéséről gondoskodni tartoznak s azt vagy személyesen, vagy pedig erre alkalmas egyén által eszközölni, illetve eszközöltetni is.

Itt tehát előáll az az eset, hogy egy és ugyanazon szolgálat lebonyolításánál közreműködni tartozó alkalmazottak több, sőt igen gyakran meglehetősen nagyszámu oktató magyarázata után sajátították el a szolgálatuknál megkívánt és szükséges ismereteket.

Ne vegyünk egyebet e tekintetben, mint az egyik rendelkezési állomásig haladó bármilyen tehervonatot, hol az illető vonat továbbításánál és kezelésénél szükséges teendőket minden állomáson más és más oktató által kiképzett állomási alkalmazottak végzik el, a telep állomásokra tartozó s az azok által kiképzett mozdony és vonatkísérő személyzettel karöltve.

S ezen meglehetősen különböző egyének által lebonyolítandó szolgálat minden mozzanatának vágni és egyeznie kell egymással, minden egyes intézkedésnek beleilleszkednie a már adott avagy még csak adandó intézkedésekbe. Szóval annyira pontosan s annyira határozottan praecizozott szabályrendeletekre van szükség a magyar vasutak végrehajtó külszolgálatánál alkalmazottak ezrei részére, hogy ott téves magyarázat helyet ne találhasson, mert akkor az amugy is igen sok igénynyel megterhelt, kényes és fárasztó szolgálat lebonyolítását nap nap mellett, sőt óráról-óra is a félreértésekből keletkezhető veszedelmes helyzetek egész légioja nehezítené meg.

De nem a szolgálata súlyos voltának s a kiadott utasítások és szabályrendeletek esetleges hiányosságainak jellemzésére és festésére vállalkoztam, hanem arra, hogy a magyar vasutak mai kiképzésének rendszerét vázoljam.

Ezuttal a hivatalnokok kiképzetésének rendszeréről nem beszélek, amennyiben a magyar vasuti tisztképző-tanfolyamon legutóbb életbe léptetett rendszer jelentékenyen tökéletesítette az eddigi felszégeit a hivatalnoki kiképzetésnek, akkor amikor a vasuti tisztképző tanfolyamra való felvétel felteteleül bizonyos gyakorlati ismeretet s ennek elsajátítása szempontjából a gyakorlatban eltöltött időt követel meg.

Egészen másképpen áll a dolog altisztjeink és szolgazemélyzetünk kiképzését illetőleg.

A magyar királyi államvasutakat ebben a tekintetben a legnagyobb fokú takarékoság jellemzi. Altisztjeinek és szolgálóinak helyes kiképzetésére egyáltalában nem költ, nem áldoz.

A felvett alkalmazottnak minél hamarábbi értékesítése képezi főgondját s ezen a téren bizvást elmondhatjuk, hogy nagyon számít a véletlenre és a jószerencsére.

Aki figyelemmel kísérte különösen a jelentősebb személyzettel bíró állomásokat, ahol az újabb alkalmaztatások gyakoribbak, az tapasztalhatta azt is, hogy 2—3 napi elméleti és ugyanannyi ideig tartó gyakorlati oktatás után az újonnan alkalmazott beosztáshoz jut, illetve egy bizonyos szolgálat ellátására köteleztetik is.

Figyelemmel kísérve ezen alkalmazottak szolgálatát is, tapasztalhatjuk azt, hogy igen sok ideig szolgálatuk lebonyolítása merő hacsitatio és kapkodás s nem áll egyébből, mint boldog boldogtalantól való tudakolodásból, hogy az adott helyzetben tulajdonképpen mi is a kötelessége és teendője.

(Folyt. köv.)

Nyilvános elszámolás.

Augusztus 19.

A lapunk szerkesztésében megjelenő „Vasutasok Családi Naptára” ez idei jövedelméből úgy mint az elmúlt évben, ismét 500 koronát áldoztunk jótékony célra.

Kitűzött célunk az idén is az volt, mint az elmúlt évben, hogy ez adománnyal szegénysorsu vasutas gyermekeket támogassunk.

Az adományokat részben már elosztottuk, részben a hét folyamán küldöttük rendeltetési helyükre s kérjük az illető szolgálati főnökségeket, hogy ez adományokat kitűzött célunknak megfelelően osszák el s lehetőleg tandíjak fedezésére s tanszerek vásárlására fordítsák.

A szolgálati főnökségek megválasztásánál különös tekintettel kellett lennünk azon helyekre, ahol legtöbb vasutas iskolás gyermek van s figyelemmel kellett lennünk a megélhetési viszonyokra is.

Az adományok elosztásánál figyelemmel kellett lennünk egy, bár nem üzletvezetőségünk területén lakó szegény vasutas családra is, melyet a családapának váratlanul borzalmas módon történt halála a legnagyobb kétségbeesésnek és bizonytalan jövőnek tett ki.

Ki ne emlékeznék a hidegkut-gyónki vasuti szerencsétlenségre, a midőn a fiemei gyorsvontat egy tehervonattal összeütözött.

Ezen összeütközés alkalmával a budapest-ferenczvárosi fűtőházhoz beosztott Kalapcs Károly fűtő életét vesztette.

Halálát neje és 6 gyermeke siratta.

Ez a szegény családot sújtó végtelen csapás arra készítette szerkesztőségünket, hogy a szegény gyermekeknek tőle telhetőleg segítségére siessen s a budapest-ferenczvárosi fűtőházfőnökének nyomban 50 koronát küldöttünk a szegény apa nélkül maradt gyermekek támogatására.

Ugyancsak 50 koronát adott szerkesztőségünk a m. é. december hó 22-iki 456-os mozdonyának forreső szakadása alkalmával le-

forrázott s kínos szenvedés után elhunyt Vincze Richárd fűtő nagyszámu családjának a miskolci fűtőház-főnökség útján. Ugyancsak előzetesen egy Miskolcz állomáson beosztott szegény alkalmazottnak gyermekei részére 20 koronát, majd miskolci vasutas gyermekek lábbelijére 19 koronát küldöttünk.

A miskolci m. a. v. elemi iskola evzáró vizsgái alkalmával pedig 30 koronát adtunk könyv és pénz jutalmakra.

Ugy ezen adományok, mint a hét folyamán elküldötték alábbi kimutatásban részletezve:

Zólyom állomásnak	küldetett	85 K
Miskolcz " egy ízben	"	20 "
Miskolcz " gyermekcipőkre	19 "	
Miskolcz " küldetett	11 "	
Kassa " "	20 "	
S.-A.-Ujhely " "	15 "	
Ruttka " "	15 "	
Fülek " "	15 "	
Zólyomi fűtőháznak	"	50 "
Miskolci " Vincze R. családja r.	50 "	
Miskolci műhelynek	küldetett	35 "
Füzes-abonyi o. mérnökségnek	"	20 "
Kassai " "	"	20 "
Rozsnyói " "	"	15 "
Uj-misko'czi " "	"	15 "
Ó-miskolci " "	"	15 "
Kalapács Károly fűtő családjának	"	50 "
Evzáró vizsga alkalmával jutalmakra adott	30 "	

Összesen: 500 K

Együttal hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik előfizetéseikkel, az előfizetők öszszegyűjtésével s hirdetések feladásával a jótékony cél gyakorlatását lehetővé tették s kérjük a jövőben is szíves támogatásukat.

A „Vasutasok Családi Naptára“ 1905. évi V-ik évfolyamára az előfizetési felhívásokat a jövő hét folyamán fogjuk szétküldeni.

Ezen naptár, melyet egy a jótékonyágért lelkesedő nemes szívű kis gárda alapított meg, négy évi folyamában immáron 7000 (hétézer) koronát adott a legszebb jótékonycélra, szegény vasutas gyermekek nevelés-re és istápolására.

A „Haladás“ szerkesztősege.

HETI KRÓNIKA.

Körmenet vonul ki a szikkadt mezőkre,
Eszért könyörög, míg a torony öre
Tűzjelző harangját ijedten kongatja,
Két kézzel veri a magyart az ég atyja...
Lángban áll az ország, Gyöngyös is leégett,
Esdő szó s kárómlás tölti be a léget.

Amíg egy-egy város tüztengerben lángol
A tüzoltó addig Ó-Budában tánczol,
Otthon várják őket a nagy feckendőkkel,
De a tüzoltónak mostan tánczos nő kell,
Kongressust tartanak ugyanis Pest-Budán
S haza mennek szépen a nagy tüzek után.

Igy virrad fel reánk a Szent István napja
S bár a haló láng még házunkat harapja,
S törött reményekkel elcsüggedve állunk,
Kegyébe ajánljuk pusztuló országunk.
Nem kiáltó szó, a mi fohászuk nála:
Légy velünk Szent-István — magyarok királya!

Bár a japán már a muszka főre hágott
Nagy czéczót tartanak most Szent-Pétervárott...
Régen várták már ezt. Fia van a czárnak,
A pópák e miatt még kék-vókot járnak...
Korai az öröm. Hiába' lett fia,
Nem kap amnestiát szegény Szibéria.

Üres lett a fészek, a jókedvű „görög“
Valahol Losonczon lármázik, mennydörög
S amíg mi hurcoljuk a „Haladás“ zászlót
Ő abriktol vígan baktart meg málházót...
Gyere vissza „görög“, nélkülözünk már is,
Mert még „kódbe“ borul — munkatársunk
„Páris“...

Addig is olvasónk, maradj a barátunk
Jussodért tovább is bátran sikra szállunk...
Hogyha néha-néha „felelőt“ cserélünk
Programmunk a régi. Csak értetek élünk,
Orvosoljuk a bajt a mulasztás, hiba
Jóra válik: s jön egy kedves **pragmatika.**

Passé partout.

HIREK.

Beköszöntő.

Igen tisztelt olvasók!

A „Haladás“ felelős szerkesztését átvéve, midőn bizalommal és szeretettel köszöntöm az olvasókat, minden hangzatos ígéret mellőzésével csupán annak kijelentésére szoritkozom, hogy a „Haladás“ eddigi irányának és törekvéseinek betartása mellett a kitűzött nemes célok érdekében fogok én is küzdeni, a mely munkához a lelkes olvasók és munkatársak további eredménydus támogatását kérem.

Miskolcz, 1904. augusztus 19.

Banovits László,

felelős szerkesztő.

* **Búcsú-est.** Zsivkovics Antal, volt felelős szerkesztőnk tiszteletére a miskolci üzletvezetőség tisztikara két búcsú-estét rendezett. E hó 12-én az Avas egyik kellemes nyári helyiségében az általános osztály tisztikara gyűlt össze,

hogy a kedélyes jó baráttól fehér asztal mellett is búcsút vegyen. Megjelent az estén Vidats János osztályfőnök, Tárczay Ferencz felügyelő, dr. Iharos István, Szinyéri Béla, dr. Farkas Elemér, Szüts Jenő fogalmazók, dr. Gortvai Miksa, dr. Hajós Henrik orvosi tanácsadók, Cservinka Károly segédhivatali főnök, Novák Emil hivatalnok, ifj. Görgey László, Putnoki Béla, Faragó Elemér. Az első felköszöntőt Vidats János osztályfőnök mondotta a távozó jó baráttra, majd mondtak még felköszöntőket a hivatalos elfoglaltsága miatt meg nem jelenhetett Görgey László üzletvezetőre, továbbá az ünnepelt családjára és az egész társaság egyértelműleg kívánt jó szerencsét az új álláshoz. A társaság kedélyes hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt. — Másnap, augusztus hó 13-án a polgári egyesület helyiségében az üzletvezetőség III. osztálya tartott búcsú-estét Zsivkovics Antal tiszteletére, a mely szintén jól sikerült összejövetelt nagy mérvben emelte az a körülmény, hogy ott Görgey László üzletvezető is megjelent, a kit a társaság lelkes ovációkban részesített. — Zsivkovics Antal 16-án már el is utazott Losoncra, hol az átadás még az nap megkezdődött.

* **Osztrák vasutak bevételei.** Az *Osztrák Magyar Államvasut-Társaság* bevételei 5,025.458 koronára (—197.422 K) rugtak. A márcziusi helyesbítés 395,999 korona többletet tüntet fel. A *déli vasut* bevételei 9,817.970 koronára (+ 205.968 K) rugtak. Az áprilisi helyesbítés 317.370 korona többletet tesz ki.

* **Egy francia vasuti sztrájk epilógusa.** Ez év május 12-dikén a páris-arpajoni helyiérdekű vasut alkalmazottai kimondták a sztrájkot. A gyűlést szűkebb értekezlet is követte, melyen csak a beavatottak vettek részt. Ezen az értekezleten elhatározták, hogy ha a vasutnak mégis sikerülne a forgalmat megindítani, erőszakosan lehetlenné teszik. A vasuttársaság csakugyan idegen alkalmazottakat fogadott és másfélnapi szünetelés után vonatai újra megindultak. Két nappal később a petit-massv-i állomás közelében egy tehervonat kisiklott Emberéletben nem esett ugyan kár, de a gép s több kocsi teljesen összezuzódott. A vizsgálat megállapította, hogy bűnös kezek három és fél méteres szint kiemelték helyéből és ez okozta a szerencsétlenséget. A tettések is megsérültek Tarragnet Pierre tizenhét és Colignard Jules huszesztendő vasuti munkások személyében. A párisi esküdtbíróóság a minap tárgyalta ügyüket. Tarragnet védője, Falloy ügyvéd utalt arra a lelketlen izgatásra, mely a munkásosztály körébe a sztrájkok al-

kalmával folyik és amely leginkább tapasztalatlán fiatalemberekre veti ki hálóját. Rámutatott arra, hogy ez a két fiatalember voltaképpen külső kényszer hatása alatt cselekedett és hogy Tarragnet a sztrájkvezérek áldozata, akik saját bőrüket féltették és őt szemelték ki a tett végrehajtására. Az esküdtsek két szavazattal őt ellenében bűnösnek mondta ki a vádlottakat, mire a törvényszek egyenkint kétévi fogházra ítélte őket.

* **Motoros kocsik Kassa—Torna között.** Az abauj-tornavármegyei közigazgatási bizottság felterjesztésére a kereskedelmi miniszter értesíti a vármegye közönségét, hogy a helyiérdekű motor-kocsikkal való forgalomlebonyolítást még ez év őszén megkezdji. Ezek között lehetőleg fel lesz véve a kassa—tornai vonal is.

* **Új helyi hajózási vállalat.** Győrött egy kisebb keretben működő helyi hajózási vállalat alapítását tervezik. A vállalat az e helyen egyesülő három folyó hajózható medreit felhasználva, részben áru-, részben személyszállításra berendezett rendszeres és szükség szerinti hajózási forgalmat lesz hivatva életbeléptetni. A tervezett hajózási vállalat ügyében nemrég Győrött értekezlet volt, mely az alakulást szeptember elejére helyezte kilátásba.

* **Elgázolt nő.** Nagybátonyból jelentik, hogy az ottani vasuti állomáshoz közel a vasuti őr egy női hullát talált a sineken. A vizsgálat kiderítette, hogy az illető Gyuresikné Kanyó Borbála maconkai lakos volt, ki ittas állapotban került a sinekre s a vonat elgázolta.

* **Az államvasutak köréből.** Az államvasutak igazgatósága elrendelte, hogy ezentul a fogalmazók legalább egy évet a forgalmi szolgálatnál kötelesek tölteni, hogy így a vasuti üzem ezen ágában is jártasságot sajátítsanak el. Ezen rendelet értelmében máris több fogalmazót küldtek ki a központokból forgalmi szolgálatra.

* **A takarmányszállítási kedvezmény kiterjesztése.** A kereskedelmi miniszter által engedélyezett takarmányszállítási kedvezményeket az államvasutakon kívül eddig csak a kassa—oderbergi és a pécs—barcsi vasut léptették életbe. Mint a m. kir. államvasutak hivatalos lapjának külön kiadása közli, a kedvezmények a baja—zombor—újvidéki, debreczen—füzesabonyi, debreczen—hajdunánási, dunántuli, győr—veszprém—dombovári, keszthelyvidéki, nógrádmegyei, szentlőrinc—szlatina—nasici, szlavóniai, tiszapolgár—nyiregyházai és tiszalök—büdszentmihályi helyiérdekű vasutakon, valamint a csáktornya—zág-rábi (zagoriai) vasuton is érvényesek.

* **Forró-Encsen nem all meg a gyorsvonat.** A kereskedelemügyi miniszter elutasította az érdekeltek kérelmét, hogy Forró-Encsen a déli gyorsvonat megálljon. Abauj-Torna vármegye közigazgatási bizottsága ezen rendelet ellen ismét felírt a miniszterhez és kérte, hogy legalább ősztől kezdve ismét gyorsvonati megállóhely legyen Forró-Encs, mert az a helyzet áll elő, hogy Forró-Encsnek 20—25 kilométerre terjedő érdekeltségének hajnali 2—3 órakor kell felkelni, ha a reggeli vonattal Kassára akar bejönni és csak este mehet ismét vissza Kassára nézve ez természetesen rendkívül káros, amely amugy is érzi a versenyt, melyet terhére Miskolcz kifejt, azáltal, hogy a vármegye déli részének forgalmát magához vonza.

* **Vagány nélküli elektromos vasutak.** A villamos vasutak építése ott, ahol gyér a lakosság, nem gyümölcsöző. Ezért ilyen helyeken a közlekedés lebonyolítására a csöbbször eszközöket kell választani. A kérdést legjobban oldotta meg Schiemann Miksa drezdai mérnök, aki a vagány nélküli elektromos vasutak szerkezeti részleteit igen ügyesen és olcsón dolgozta ki. — Egymásután épültek Németországban is ilyen vasutak, melyekből ma már 50 kilométer van üzemben. Egy legutóbb megnyílt ilyen vasút a drezne-arsenal-schänkhübel-königswaldi vonalon halad. A munkavezeték a villamos vasutak szokásos szabványai szerint készült. Az áramszedő azonban eltér a rendes vasutaknál használtaktól, mivel teret kell engednie arra, hogy a villamos kocsi a rendes közúti kocsinak kitérhessen. A kocsi három tengelyű. Ennek előnye, hogy a nagyobb tengelynyomást elkerülhetővé teszi és a kocsit könnyebben lehet kormányozni. Minden kocsin két motor van, amelyek a középső tengelyre vannak szerelve. A kocsiszekrény úgy van szerkesztve, hogy nyáron és télen, valamint személy- és teherforgalomra egyaránt használható. Télen, ha nagy hó esik, a hajlott tengely kerekei rezgés pántot kapnak és a hátsó kerekeket kivesszik és szántalpakat helyeznek a tengely alá. Szóval ez a vasút úgy van felszerelve, hogy mindenféle eshetőség kézen találja. A menetdíj kilométerenként 4 fillér.

Innen-onnan.

Szerencse.

I. ficsur: Ugyan kérlek, adj kölesön ötven forintot. Bi any Isten megadom.

II. ficsur: Megadod — elhiszem. De mikor adod meg? Megeshetik a szerencsétlenség, hogy meghalsz.

I. ficsur: No pajtás — megeshetik az a szerencse is, hogy te halsz meg.

Babona.

Iren: Azt mondják, a péntek szerencsétlen nap, pedig hát engem a férjem éppen pénteki napon kért meg.

Gitta: És mint vélekedik a férjed a pénteki napról?

Uj variáció.

Lakó: Kérem szépen házi ur, a pincze tele van vízzel.

Házi ur: Édes Istenem, évi kétszáz forintért csak nem kívánja, hogy a pincze pezsgővel legyen tele?

Csak bátorság.

Kapitány: Hol vette maga ezt az arany órát?

Csavargó: Egy fiatal hölgy találkát adott a városligetben, azután ide adta az óráját, hogy le ne késsem.

Egy budai koresmában.

Bandi: Gyerünk Mimikém ahhoz az asztalhoz, ott csak egy ember ül.

Mimi: Barátom, azzal az emberrel én nem ülök egy asztalhoz: az mindennap megkoppaszt egy csomó szegény embert.

Bandi: Hogy-hogy, uzsorás?

Mimi: Dehogy, frizőr a Sziv-utczában.

CSARNOK. KÖD B E N .

— Regény —

21

Irtta: IREN IRUH.

Kelemenné egyike volt azon szerencsés asszonyoknak, kik sokkal fiatalabbnak látszanak annál, mint amennyi idősök. Fiatalosan telt termete és szabályos arcvonásai, melyeket korai ránczok meg nem vénítették. Javakorbéli szép asszonynak mutatták. Ismerősei érdekes ellentétként csodálták meg ősz hajfürtjeit, melyeket szinte hivalkodva emlegetett, hogy hallja a férfi ismerősök udvarias tiltakozását azon kijelentései ellen, hogy ő már öreg asszony.

Egyik lánya a szomszéd vármegyébe ment nőül. A vő duhaj legény volt s mint házas ember is sok adósságot fizettetett ki már eddig Sándor papával. Az öreg morgott, de fizetett. Amióta pedig nagyapává lett, kevesebbet haragudott, bár még többet fizetett.

A második leány, Olga, csak egy évvel volt fiatalabb a menyecske nővérénél s bár az már négy év óta asszony, ez még mindig eladó-leány volt. Sok titkos keserüségét okozott ez Kelemennének, ki már attól félt, hogy második lánya pártában marad.

Kelemenné ezen aggodalmának oka Olga egyéniségében rejlett. Karsu, magas, fekete haju leány, külsejében semmi megragadó, de lélekben érdekes egyéniség. Sokat olvasott s könyveiből egy határozott életbölcseletet alkotott magának. Nem voltak lányos

kedvteléseit, a kézimunkát gyűlölte, a ház körüli teendők alól mindig kivonta magát, társaságba ritkán járt s ott rendesen unta magát. Szerette a természetet s mindaz, miben bármi művészt vagy eredetit látott, föllelkésítette.

A féfiakat, kik házukhoz jártak s kik közül már többen feleségül kérték, üres gondolkodásuaknak és léha életűeknek találta s képtelennek érezte magát arra, hogy leányos függetlenségét akármelyikük kedvéért feláldozza. Igazságtalanságnak tetszett előtte, hogy a nő boldogsága, — melyet mint minden leány, úgy ő is a házasi életben vélt egyedül és tökéletesen feltalálhatni — csupán a férfi akarátán múljék. „Fedezd föl a nő előtt szerelmedet és éreztesd vele, hogy óhajtod s a tied lesz; mert a nő csak arra vár, hogy kérjék“, a férfiaknak ez az elve nevetséges és gyűlöletes volt előtte. A boldogsághoz egyforma joga van úgy a férfinak mint a nőnek, miért illesse meg tehát egyedül a férfit a választás előnye? — Férfjhez menni, mert kérnek, — rettenetes gondolat.

Pedig nem volt a szíve szeretet nélkül való. Az ő lelkét is megreszkedtettkék azok az ábrándok, melyeket a szerelemről, a boldogságról szövögetett. Szeretni egész lélekkel s viszonszerettetni! Mindene lenni a férfinak, akinek szeretete ezelőtt ezernyi tárgy között oszlott meg s most egyedül birni azt. Ám de mert oly mindenekfölött valónak tartotta a szerelmet, éppen azért tetszett bűnnek előtte, hogy anélkül nyujtsa kezét valakinek egy egész életre.

Szolesvayval gyermekkori játszópajtások voltak. A lány csak egy-két évvel volt fiatalabb s a régi pajtáság az idők multával őszinte barátsággá erősödött. Mióta Szolesvay férfiuvá nőtt, csak akkor találkoztak, ha a hadnagy szabadságra jött haza. S ekkor vidám jókedvvel töltötték el együtt a napok nagyobb részét.

Most azonban ritkán járt át Olgáékhoz Szolesvay. Lehangolt volt s jobb szeretett gondolataival egyedül lenni.

Olga busan látta, hogy Szolesvay kerüli az ő társaságát is. Rosszul esett neki ez a hidegség, mely barátja zárkózottságából fakadt. Pedig mennyire örült a Pista jöttének! Most meg alig néha-napján látogat el hozzájuk s akkor is oly kimért és kedvetlen;

szinte látszik rajta, hogy mily nehezére esik az együttlét.

A lány érezte, hogy elvesztette a régi jó barátot. Az okot nem kutatta, de nagyon fájt szívének a veszteség. Mikor elutazása előtt bucsuzni jött Szolesvay, távozta után fájdalommal szívében sietett vissza szobájába Olga, hogy el ne árulja a könyeket, melyektől harmatosak lettek szemei.

(Folyt. köv.)

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Betűrejtvény.

alma alma + 1/2 alma

A talány minden megfejtője, ki pontos címét közli s csomagolási és pósta díj fejében 50 fillért beküld, jutalmul egy értékes könyvet kap.

Az 50 fillér bélyegjegyekben is beküldhető.

Megfejtési határidő augusztus hó 26. A talány megfejtését augusztus hó 28-iki számunkban fogjuk közölni.

A „Haladás“ 33-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Örök béke.

A 4 megfejtőnek, kik az 50 fillért beküldték, a jutalom könyvet kiszolgáltattuk.

Szerkesztői üzenetek.

Angolna. Nagyon keserű a cikk humora, itt-ott pedig sértő megjegyzések is foglaltatnak benne, ezen okok miatt nem közölhetjük.

G. Zoltán. Előfizetése augusztus végén jár le.

Érdeklődő. A „Vasutasok Családi Naptára“ ez évben is meg fog jelenni s az összeállításával járó munkát a „Haladás“ szerkesztősége már meg is kezdte. A naptárba szánt közleményt kérjük még ebben a hóban beküldeni.

F. S. Majd kísérletet teszünk a dologgal. Lehet, hogy sikerülni fog.

Béla. A címet megváltoztattuk.

Több levelre jövő számunkban válaszolunk.

Kiadótulajdonos: **Zsivkovics Antal.**

Van szerenésém becses tudomására hozni, miszerint „Erzsébet“-hez czimzett

gyógyszertáramat

a Vörösmarty- és Szirma utca sarkán, (ezelőtt Gordon-utca) megnyitottam.

Midőn kész szolgáltatomat felajánlom, egyuttal legyen szabad b. figyelmét arra is felhívnom, hogy az összes vasúti alkalmazottak részér a gyógyszerek s állítását megkaptam és annak kiszolgálását gyorsan és pontosan eszközölöm s továbbá hogy nálam minden, a gyógyszerészethez tarozó különlegességek is kaphatók, ugymint:

„Szt. Antal“ kőszvény és rheuma elleni folyadék. Ára 70 fillér.

Szt. Antal pasztillák, mindenféle gyomorhaj, felfúvódás, rossz emésztés és étvágytalanság ellen. Ára 60 fillér.

Tyukszemirté „Pedin“, biztos hatású szer tyukzem és bőrkeményedés ellen, este reggel bekenni. Ára 60 fillér.

Erzsébet királyné gyögyvirág arckrémje, a szeplő és májfoltokat eltávolítja, az arc és kezeket habserű színt ad, hatása egészen biztos. Ára 90 fillér. Az üres tégely 10 fillérbe visszavétetik. Hozza

Erzsébet gyögyvirág szappan, ára 60 fillér.

„Peditör“ biztos szer a labizzadás, labzság, kipálás és ebből származó bőrbajok ellen. A test minden részére alkalmazható. Ára 70 fillér.

Dr. Moore fagybalzsam, a fagyos részeket este reggel bekenni, a fájdalmas viszketést megszünteti, hatása biztos. Ára 70 fillér.

Erzsébet k. záj-essentia 20—30 csepp egy pohár vízbe csepegtetve az inybást erősíti és a fogromlást megakadályozza. A szájnak kellemes ízt kölcsönöz. Ára 70 fillér.

Balassa cseppek, étvágytalanság ellen. Ára 70 fillér.

„Magyarhoni balzsam b. pedrő“ nagy szaktekintélyek által kitünőnek találtatott. Ára kis doboz 30 fillér, nagy doboz 45 fillér.

Erzsébet k. növény fogpora, kis doboz 50 fillér, nagy doboz egy korona.

Vidékre 2 korona megrendelésnél posta és csomagolás nem számítatik.

Mely tisztelettel vagyok alázatos szolgája

Popovits Antal,

az „Erzsébet“-hez czimzett gyógyszerár tulajdonosa.

30

Sürgönyezim: Popovits gyógyszerész Miskolcz.

Értesítés!

Értesítjük lapunk olvasóközönségét, hogy a

Vasúti altiszti vizsgára készülők kézikönyvét

a közm. és közlekedési m. kir. miniszter 15841/1888. sz. rendelete alapján összeállítottuk és kiadtuk. *E jelenleg valóban hézagot pótló munka*

már elhagyta a sajtót!

Ara 3 korona.

Miskolcz, 1904. április 30.

A „HALADÁS“ szerkesztősége.

Előfizetések szerkesztőségünkhöz küldendők.

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.

K. RÁCZ JENŐ

MISKOLCZON,

gyógyszerésznél

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

„AZ ARANY SZARVASHOZ” ezimzett gyógyszerarabban

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy adja jó hatását — szepülő és megfolt ellen, arcz- és kézörmek sejtven-puhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a redőktől késő korig megdóvja, egy tégely 1 kor. Hozzá **Iris balzsam szappan**, 1 db. ára 70 fill. Hozza **Venus arczpor**, fehér, porza és erem színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
 - Pyrethro Salicyl szájszentia** néhány cseppel egysejti szájt kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fill. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fill. Hozzá **(Pyrethro) növény fogpor**, mely a fogakat desinfectálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszeremet nem használhatk és fogfájás van, ajánlatk a litvánó jó hatású **(Pyrethro) svédizi fogcsepp**, 1 üveg ára 50 fill.
 - Hajerősítő (balzsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőrkorpaesodást megátolja, valamint egyvöb tej-hőbőrtégségtől megvöb és kellemes illattal fogva szivesen alkalmazhatk. 1 üveg ára 1 korona 20 fill.
 - Rácz Jenő keleti „Balzsam bajuszpedröje”** soha meg nem meo nem avasodó, zsimmentos balzsamokból készítve, igen kellemes illatú, minden bajszszinhez alkalmazható, 1 kis doboz ára 30 fill. 1 nagy doboz 50 fill.
 - Cannabin** (tyukszombalzsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sönvök kiirtására, 1 üveg ára 70 fill.
- Forgalomban van és közmegegyezéssel használják a
- Migrain**, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szaroló szer, Jamin aether 1 üveg 80 fill.
 - Fagyás ellen Eszaki dr.** Képes fagykenőcs, 1 tégely 1 korona.
 - Hajtesésére Orientin**, 2 üveg 3 korona. Világosabb színű 1 üveg 2 korona.
- (Kivannara részletes árjegyzék utastársókkal megküldetk ellátva. A drága külföldi hasonszereket, úgy mennyiségig, mint minőségig és olcsóságunkkal fölhimjük; úgy, hogy általában házi szerek gyanánt legjobban alkalmazhatók.)
- Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerárára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **K. Rácz Jenő** gyógyszerész Miskolczon.

Utánzásoktól tessenek óvakodni.

Szolényi és Társa Miskolczon.